

Maak kennis met **aubagio**[®]:

Één tablet, eenmaal daags, voor de
behandeling van relapsing remitting
multiple sclerose (RRMS) bij volwassenen
en kinderen van 10 jaar en ouder¹

Inhoud

Over MS

- RRMS basiskennis
- MS feiten
- Gezondheid van de hersenen en MS
- Vaak voorkomende RRMS-symptomen
- Het monitoren van je RRMS
- Terugvallen en nieuwe actieve leasies
- Invaliditeitsprogressie en hersenatrofie

Over aubagio

- Maak kennis met aubagio
- Wat kan aubagio voor je betekenen
- Hoe werkt aubagio?

aubagio innemen

- Voordat je aubagio inneemt
- Aan de slag
- aubagio innemen
- Correct gebruik van aubagio
- Hoe je aubagio moet bewaren
- Gemiste dosis
- Op het goede spoor blijven

Het veiligheidsprofiel van aubagio

- Hoe zit het met de veiligheid
- Zeer vaak voorkomende bijwerkingen

Plannen voor de toekomst met aubagio

- Gezinsplanning en aubagio

Ondersteuning tijdens je aubagio behandeling

Referenties

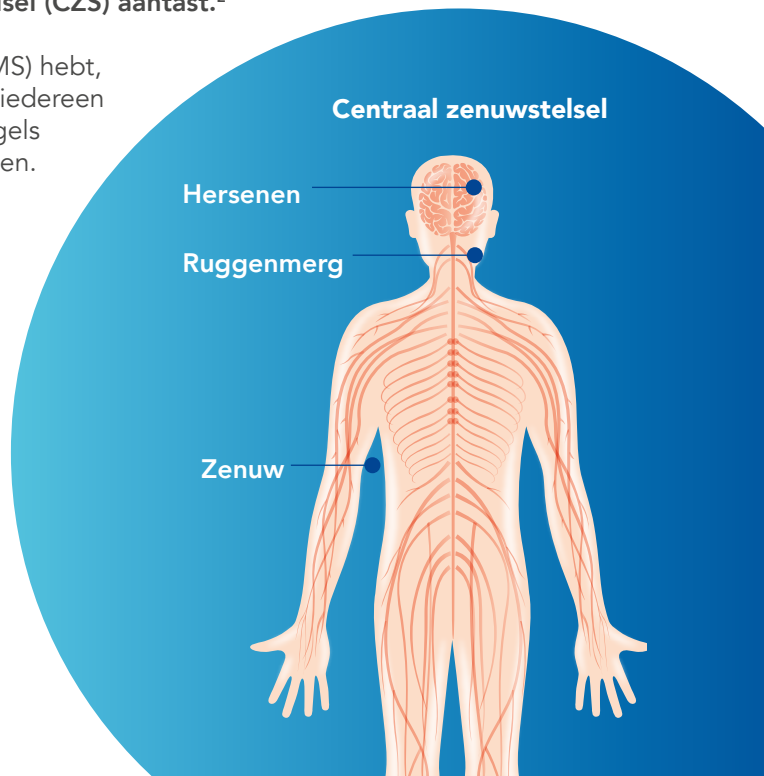
Over MS

RRMS-basiskennis

RRMS is een chronische ziekte die het centraal zenuwstelsel (CZS) aantast.²

Als je hoort dat je relapsing-remitting multiple sclerose (RRMS) hebt, dan kan dit een overweldigende boodschap zijn. En omdat iedereen RRMS anders ervaart, zijn er geen duidelijke vaststaande regels voor wat het leven met de aandoening voor jou zal betekenen. Maar als je de feiten kent, kan dit je helpen om een beetje beter om te kunnen gaan met je diagnose, in welk stadium van de ziekte je je dan ook bevindt.

RRMS is een neurologische ziekte die het centrale zenuwstelsel (CZS) aantast, dat bestaat uit de hersenen en het ruggenmerg.² Wanneer je RRMS hebt, valt het immuunsysteem de cellen in je CZS aan die neuronen worden genoemd.^{2,3} Het is deze abnormale activiteit die ontstekingen veroorzaakt en de beschermende laag beschadigt die rond je neuronen zit, deze laag wordt myeline genoemd. Dit leidt tot terugvallen (aanvallen, opflakeringen), hersenatrofie en invaliditeit.^{2,4,5} Delen van het CZS die zijn beschadigd of vernietigd, worden laesies of plaques genoemd. De symptomen waar je mee te maken krijgt zijn afhankelijk van de locatie van je laesies.^{2,6}

Over MS

MS-feiten

- Wereldwijd hebben ongeveer **2,8 miljoen mensen** multiple sclerose (MS).¹⁰
- MS komt bijna **drie keer zo vaak voor bij vrouwen** als bij mannen.²
- Mensen met recidiverende vormen van MS hebben **herhaalde terugvallen (aanvallen, opflakkingen)** die kunnen leiden tot nieuwe symptomen of verergering van oude MS-symptomen.¹¹
- Meestal krijgen mensen voor het eerst te maken met symptomen **als ze tussen de 20 en 40 jaar oud zijn**.¹¹

Gezondheid van de hersenen en MS

Hersentrofie is het geleidelijke verlies van hersenvolume na verloop van tijd.⁷ Dit proces treedt bij iedereen op, maar de neurologische schade veroorzaakt door RRMS betekent dat hersentrofie iets sneller kan optreden wanneer je de ziekte hebt.⁵

Om te proberen om te gaan met de schade veroorzaakt door RRMS, proberen de hersenen de getroffen neuronen te herstellen en andere delen van de hersenen te gebruiken om het probleem te omzeilen.⁷ Dit vermogen van de hersenen om schade te compenseren betekent dat er back-up, reservecapaciteit is. En hoe meer reservecapaciteit je hersenen hebben, hoe gezonder ze zijn.⁵

Maar de reservecapaciteit kan ook de schade verbergen die wordt veroorzaakt door RRMS.⁵ Wanneer deze opraukt, beginnen de symptomen meer op te vallen.⁵ Het is mogelijk dat je met progressie van de ziekte te maken krijgt terwijl er geen nieuwe laesies ontstaan en je laesies en terugvallen effectief worden behandeld.^{5,8,9}

Daarom is het belangrijk om met je arts te spreken over de gezondheid van je hersenen. Samen kun je eraan werken om jouw hersenen gezond te houden en zo ervoor zorgen dat je MS op de voor jou beste manier wordt behandeld.

Over MS

Vaak voorkomende RRMS-symptomen zijn onder andere:²

Vermoeidheid

Huid voelt anders aan dan normaal*

Gezichtsproblemen

Blaas- en darmproblemen

Cognitieve problemen

Problemen met lopen

Omdat het CZS de meeste dingen die het lichaam doet bestuurt, kun je te maken krijgen met een breed scala aan symptomen als je RRMS hebt. Probeer te onthouden dat iedereen met RRMS anders is en met verschillende symptomen te maken zal krijgen.² Het is zeer onwaarschijnlijk dat je met alle bovengenoemde symptomen te maken zult krijgen.²

**Alsof er in de huid wordt geprikt of gevoelloosheid.*

Over MS

Het monitoren van je RRMS

Je arts zal vaak verschillende belangrijke maatregelen nemen bij het in de gaten houden van de ontwikkeling van je RRMS: de frequentie en ernst van terugvallen (aanvallen, opflakkingen), de aanwezigheid van nieuwe en actieve laesies en de invaliditeitsprogressie.¹²

De mate van hersenatrofie wordt ook steeds vaker beoordeeld door artsen.^{8,9}

Hoewel terugvallen en nieuwe of actieve laesies meestal voorkomen bij een toename van de RRMS-ziekteactiviteit, zijn invaliditeitsprogressie en hersenatrofie factoren die zich gedurende een langere periode ontwikkelen. Ze worden beschouwd als betere voorspellers van invaliditeit op lange termijn.^{5,8,9,13}

Door te kijken naar al deze factoren is je arts beter in staat om vast te stellen in welke fase je RRMS zich bevindt. Hierdoor kan je arts beter begrijpen wat de veranderende impact ervan is op je dagelijkse leven. Nauwgezette controle van je RRMS kan artsen helpen bij het sturen van je behandelingsplan. Als het nodig is, kunnen er aanpassingen worden gedaan om je hersenen het beste te beschermen tegen verdere beschadiging in de toekomst.

Wist je dat...?

MS de meest voorkomende aandoening van het CZS is die jongvolwassenen treft.²

Over MS

Terugvallen⁴

Door een terugval, soms een aanval of opflakking genoemd, ontstaan nieuwe symptomen of worden oude symptomen erger. Ze kunnen mild tot ernstig van aard zijn.

Om als een terugval te worden beschouwd, moet de aanval 24 uur of langer duren, zonder koorts of infectie, en een voorafgaande terugval moet minstens 30 dagen geleden hebben plaatsgevonden.

Nieuwe, actieve laesies^{2,11,12}

Laesies zijn gebieden in de hersenen en het ruggenmerg die door het RRMS-ziekteproces zijn beschadigd of vernietigd.

Ze zijn zichtbaar op een magnetische resonantiebeeldvormingsscan (MRI), het type scan dat artsen gebruiken om RRMS in de gaten te houden. De locatie en het aantal laesies kunnen weergeven hoe je ziekte vordert en met welke symptomen je te maken hebt.

Toptip

Probeer om je aubagio®-tabletten in je badkamer neer te leggen zodat je elke ochtend of avond wanneer je je tandenpoetst eraan denkt om een tablet in te nemen.

Over MS

Invaliditeitsprogressie¹²

Sommige mensen met RRMS kunnen in de loop van de tijd een geleidelijke vermindering van het functioneren ervaren, dit wordt invaliditeitsprogressie of -verslechtering genoemd. Het heeft betrekking op zowel fysieke als cognitieve functies in het lichaam.

Hersentrofie^{5,7,13}

Hersentrofie is het geleidelijke verlies van hersenvolume na verloop van tijd en is iets dat bij iedereen gebeurt.

Maar door de schade die wordt veroorzaakt door RRMS treedt hersentrofie sneller op bij mensen met RRMS dan bij mensen die de ziekte niet hebben.

Terugvallen en nieuwe actieve leases

Maak kennis met aubagio
Wat kan aubagio voor je betekenen

Over aubagio®

Maak kennis met aubagio®

aubagio® (teriflunomide) is een eenmaal daags oraal geneesmiddel, voor de behandeling van RRMS bij volwassenen en kinderen van 10 jaar en ouder.¹

Door het lezen van deze brochure kun je meer te weten komen over hoe aubagio® werkt bij de behandeling van MS. Je zult ook meer te weten komen over het aubagio®-begeleidingsprogramma®, een ondersteuningsprogramma dat je tijdens je gehele behandelingservaring kan helpen.

Wat kan aubagio® eenmaal daags voor jou betekenen?

Momenteel worden wereldwijd meer dan 100.000 patiënten met MS behandeld met aubagio®.¹⁴

aubagio® is een tablet dat je eenmaal daags oraal inneemt, het maakt niet uit op welk tijdstip, met of zonder voedsel voor de behandeling van RRMS.¹ Naast aubagio® kun je behandelingen voorgeschreven krijgen die beschikbaar zijn om specifieke symptomen van RRMS te verlichten of om herstel na een terugval te versnellen.¹⁵

Toetip

Stel elke dag een alarm in op hetzelfde tijdstip als een herinnering om je aubagio®-tablet in te nemen.

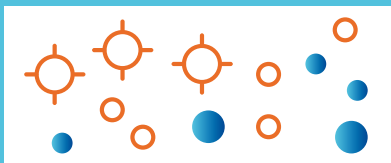
Over aubagio®

Hoe werkt aubagio®?

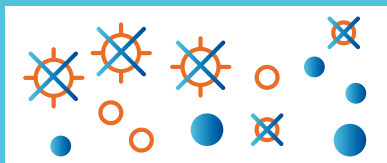
Witte bloedcellen spelen een belangrijke rol in je immuunsysteem, ze helpen bij het vernietigen van bijvoorbeeld bacteriën en virussen.¹⁶ Maar bij mensen met RRMS vallen witte bloedcellen die lymfocyten worden genoemd, ten onrechte de beschermende laag aan die je neuronen omringt, deze laag wordt myeline genoemd.

Deze aanval leidt tot ontsteking van de neuronen en verlies van myeline. Hierdoor werken de neuronen niet goed meer, waardoor het brede scala aan symptomen wordt veroorzaakt waar mensen met RRMS mee te maken hebben.^{2,16}

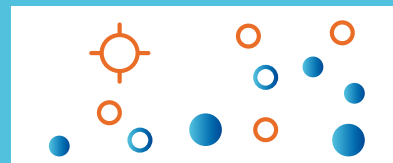
aubagio® helpt bij het beschermen tegen deze aanvallen door de productie van lymfocyten te beperken, waaronder lymfocyten die schade veroorzaken, waardoor de ontsteking die schade aan je zenuwen kan veroorzaken wordt verminderd.^{1,17}

Lymfocyten die de myelinelaag rond zenuwcellen aanvallen, hopen zich op.

aubagio® beperkt de productie van lymfocyten, inclusief de lymfocyten die schade veroorzaken.

Er zijn minder lymfocyten beschikbaar om schade te veroorzaken.

○ Normale lymfocyten ⊗ Beschadigende lymfocyten ● Andere immuuncellen

Maak kennis met aubagio
Wat kan aubagio voor je betekenen

aubagio innemen

Voordat je aubagio® inneemt

Neem contact op met je arts of apotheker voordat je aubagio® inneemt als een van de volgende situaties van toepassing is: ¹

- Je hebt leverproblemen of drinkt veel alcohol
- Je hebt hoge bloeddruk (hypertensie), het maakt niet uit of je hier wel of niet medicijnen voor gebruikt
- Je hebt een infectie
- Je ernstige huidreacties hebt
- Je hebt ademhalingsproblemen of hoest vaak
- Je hebt last van zwakte, gevoelloosheid en pijn in handen en voeten
- Je krijgt een vaccinatie
- Je gebruikt le lunomide met aubagio®
- Je schakelt over op aubagio® of stapt over van aubagio® naar iets anders
- Je bent lactose-intolerant
- Je krijgt een bloedtest voor calciumgehalte bepaling

aubagio[®] innemen

Aan de slag

Voordat je met aubagio[®] begint, moet je zorgverlener een paar testen uitvoeren.¹

Je zorgverlener zal het volgende controleren voordat je begint met je aubagio[®] -behandeling.¹

Bloedonderzoeken worden uitgevoerd om je leverfunctie en je bloedbeeld te controleren. Er wordt onder andere gekeken naar het aantal verschillende witte bloedcellen en bloedplaatjes in je bloed.

Controleren van je bloeddruk.

Voor informatie over de controletesten die zullen worden uitgevoerd tijdens je aubagio[®] -behandeling, raadpleeg je 'Op het goede spoor blijven' op pagina 16.

Toptip

Gebruik de kalenderverpakking die bij je aubagio[®]-behandeling is geleverd om bij te houden wanneer je je tablet hebt ingenomen, en gemiste doses te voorkomen.

aubagio® innemen

aubagio® innemen

Één tablet, eenmaal daags¹

aubagio® is een tablet dat je eenmaal daags oraal inneemt, dat kan op elk moment.¹ Er zijn geen speciale voorzorgsmaatregelen voor het bewaren waar je je zorgen over hoeft te maken, dus als je op stap gaat, kun je het gewoon meenemen.¹ Het is het beste om aubagio® met wat water in te nemen, maar je kunt het met of zonder voedsel innemen.¹ aubagio® wordt geleverd in een blisterverpakking met 28 tabletten. Bij elk tablet in de blisterverpakking wordt een dag aangegeven, maandag, dinsdag, etc., om je te helpen bij het bijhouden.

Correct gebruik van aubagio®¹

- Lees de volledige productbijsluiter door en zorg ervoor dat je alles begrijpt voordat je start met je aubagio®-behandeling.
- Volg de instructies van je arts zorgvuldig op; neem niet meer dan de aanbevolen dosis.
- Neem aubagio® oraal (via de mond) in met of zonder voedsel.
- Stop niet met het innemen van aubagio® zonder eerst met je behandelaar te overleggen.

Aan de slag

Hoe je aubagio moet bewaren
Gemiste dosis

aubagio® innemen

Hoe je aubagio® moet bewaren

- Haal één tablet uit de blisterverpakking als je klaar bent om het in te nemen.
- Houd aubagio® en alle geneesmiddelen buiten bereik en zicht van kinderen.

Gemiste dosis¹

Als je een dosis mist, neem dan geen dubbele dosis in vanwege het tablet dat werd vergeten. Neem je volgende dosis op het geplande tijdstip.

Toetip

Misschien vind je een pillendoosje handig in gebruik om je dagelijkse dosis aubagio® te plannen.

Op het goede spoor blijven

Tijdens de behandeling met aubagio® zijn enkele routinetesten nodig. Zodra je met aubagio® begint, moeten de volgende testen worden uitgevoerd: ^{1,18}

Leveronderzoeken

Je zorgverlener voert bloedonderzoeken uit vóór en elke vier weken tijdens de eerste 6 maanden van de aubagio®-behandeling om in de gaten te houden hoe goed jouw lever werkt. Na 6 maanden worden er regelmatig bloedtesten uitgevoerd, waarbij de exacte frequentie van testen afhankelijk is van jouw klinische tekenen en symptomen.

Controle van witte bloedlichaampjes en bloedplaatjes

Voorafgaand aan je behandeling kan je arts controleren of je voldoende witte bloedcellen en bloedplaatjes (stolselvormende cellen) in je bloed hebt, en kan je bloed ook worden getest op tekenen van infectie.

Bloeddrukmetingen

aubagio® kan verhoging van de bloeddruk veroorzaken, daarom zal je arts je bloeddruk willen meten voordat je met de behandeling begint en regelmatig tijdens de behandeling om dit in de gaten te houden.

Het veiligheidsprofiel van **aubagio**[®]

Hoe zit het met de veiligheid?

Zoals bij alle geneesmiddelen kan aubagio[®] bijwerkingen veroorzaken, hoewel niet iedereen ze krijgt.¹ Als je te maken krijgt met bijwerkingen is het belangrijk dat je je zorgverlener hierover informeert. De meest voorkomende bijwerkingen van aubagio[®] waar je op moet letten worden hier genoemd, maar raadpleeg de bijsluiter voor de volledige lijst met mogelijke bijwerkingen.

**20 - 40
jaar**

Wist je dat...?

Hoewel MS op elke leeftijd kan worden gediagnosticeerd, krijgen de meeste mensen de diagnose als ze tussen de 20 en 40 jaar oud zijn.²

Op het goede spoor blijven

Zeer vaak voorkomende bijwerkingen

Het veiligheidsprofiel van **aubagio**[®]

Zeer vaak voorkomende bijwerkingen die kunnen optreden bij meer dan 10% van de mensen die met aubagio[®] worden behandeld, zijn:¹

Hoofdpijn

Diarree

Misselijkheid

Een toename
van sommige
leverenzymen

Verminderde
haardichtheid*

**Deze bijwerkingen zijn licht tot matig ernstig en verdwijnen meestal weer vanzelf*

Plannen voor de toekomst met **aubagio**[®]

Gezinsplanning en aubagio[®]

Het kan moeilijk zijn om met je zorgverlener te praten over anticonceptie en gezinsplanning, maar als je aubagio[®] gebruikt, is het belangrijk dat je betrouwbare anticonceptie gebruikt en met je arts praat als je erover denkt om een gezin te stichten.

Dit is omdat als je zwanger bent of zwanger wordt terwijl je aubagio[®] gebruikt, er een verhoogd risico bestaat op een baby met geboortefwijkingen.¹

Als je zwanger wordt of denkt dat je zwanger zou kunnen zijn terwijl je aubagio[®] gebruikt, moet je dit onmiddellijk aan je arts of MS-verpleegkundige vertellen.¹ Het kan tot 2 jaar duren voordat het geneesmiddel op natuurlijke wijze uit je lichaam is verdwenen. Er is echter medicatie beschikbaar die je arts in een kuur van 11 dagen kan voorschrijven om aubagio[®] binnen een paar weken uit je systeem te verwijderen.^{1,18}

Ondersteuning voor jou tijdens de **aubagio**[®]-behandeling

Ondersteuning waarop je kunt vertrouwen

Krijg persoonlijke ondersteuning die echt persoonlijk is.

aubagio[®]-begeleidingsprogramma biedt ondersteuning aan mensen met MS.

www.msbegeleidingsprogramma.nl

Contact opnemen

Voor meer informatie bezoek www.aubagio.nl

Referenties

1. aubagio® (teriflunomide). Bijsluiter juli 2023.
2. MS Trust – MS facts. Beschikbaar op: <https://www.mstrust.org.uk/about-ms/what-ms/ms-facts>. Laatste geopend: augustus 2020.
3. MS Trust – Nerve cells (neurons). Beschikbaar op: <https://mstrust.org.uk/a-z/nerve-cells-neurons>. Laatste geopend: november 2020.
4. National MS society – Managing relapses. Beschikbaar op: <https://www.nationalmssociety.org/Treating-MS/Managing-Relapses>. Laatste geopend: augustus 2020.
5. Giovannoni G, Butzkueven H, Dhib-Jalbut S, et al. (2017) Brain health: time matters in multiple sclerosis. Beschikbaar op: <http://www.msbrainhealth.org/report>. Laatste geopend: augustus 2020.
6. MS Trust – Lesion. Beschikbaar op: <https://www.mstrust.org.uk/a-z/lesion>. Laatste geopend: november 2020.
7. Youssef SA, Capucchio MT, Rofina JE, et al. Pathology of the Aging Brain in Domestic and Laboratory Animals, and Animal Models of Human Neurodegenerative Diseases. *Veterinary Pathology*. 2016;53(2):327-348.
8. Kappos L, Wolinsky JS, Giovannoni G, et al. Contribution of Relapse-Independent Progression vs Relapse-Associated Worsening to Overall Confirmed Disability Accumulation in Typical Relapsing Multiple Sclerosis in a Pooled Analysis of 2 Randomized Clinical Trials. *JAMA neurol*. 2020;77(9):1132–1140.
9. Cree B, Hollenbach JA, Bove R, et al. Silent Progression in Disease Activity-Free Relapsing Multiple Sclerosis. *Ann Neurol*. 2019;85:653-666.
10. Atlas of MS Report. 3e editie. Beschikbaar op: <https://www.msif.org/wp-content/uploads/2020/10/Atlas-3rd-Edition-Epidemiology-report-EN-updated-30-9-20.pdf>. Laatste geopend: oktober 2020.

Referenties

11. Tullman MJ. Overview of the epidemiology, diagnosis, and disease progression associated with multiple sclerosis. *Am J Manag Care.* 2013;19:S15–S20.
12. Hunter SF. Overview and diagnosis of Multiple Sclerosis. *Am J Manag Care.* 2016;22:S141–S150.
13. Ziemssen T, Derfuss T, de Stefano N, et al. Optimizing treatment success in multiple sclerosis. *J Neurol.* 2016;263:1053–1065.
14. Gegevens beschikbaar. Sanofi Genzyme, 2020.
15. NHS – Multiple Sclerosis, Treatment. Beschikbaar op: <https://www.nhs.uk/conditions/multiple-sclerosis/treatment/>. Laatst geopend: november 2020.
16. National MS Society – Immune mediated diseases. Beschikbaar op: <https://www.nationalmssociety.org/What-is-MS/Definition-of-MS/Immuungemedieerde-ziekte>. Laatst geopend: augustus 2020.
17. Gold R and Wolinsky JS. Pathophysiology of multiple sclerosis and the place of teriflunomide. *Acta Neurol Scan.* 2011;124:75–84.
18. aubagio® (teriflunomide), European Public Assessments Report (EPAR). Beschikbaar op: https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/aubagio-epar-product-information_en. Laatst geopend: juni 2021.
19. Comi G, Freedman MS, Kappos L, et al. Pooled safety and tolerability data from four placebo-controlled teriflunomide studies and extensions. *Mult Scler Relat Disord.* 2016;5:97–104.

Wat kan **eenmaal daags aubagio**[®] voor jou betekenen?

MAT-NL-2100730-v5-02/2024

sanofi

Referenties

